

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

18.08.2010.

Nr. 335
(prot. Nr.30.,9.p.)

Par kapitāla atdeves likmes noteikšanu akciju sabiedrībai „Sadales tīkls”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2010.gada 1.jūlijā ir saņēmusi akciju sabiedrības „Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003857687, juridiskā adrese: Šmerļa iela 1, Rīga, LV-1160 (turpmāk – AS „Sadales tīkls”), 2010.gada 1.jūlija iesniegumu Nr.30VL00-19/1123 ar lūgumu noteikt kapitāla atdeves likmi, kas nepieciešama elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifu projekta sagatavošanai.

Komisija konstatē:

1. Komisija, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros patstāvīgi pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem.

2. Saskaņā ar Komisijas 2009.gada 25.novembra lēmuma Nr.1/6 „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 6.punktu kapitāla izmaksu noteikšanai izmanto regulējamo aktīvu bāzi un kapitāla atdeves likmi. Kapitāla atdeves likme ir Komisijas noteikta vidējā svērtā likme no pašu kapitālam noteiktās atdeves likmes un aizņemtajam kapitālam noteiktās ilgtermiņa kredītu procentu likmes. Kapitāla atdeves likmi aprēķina noteiktai pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla attiecībai. Kapitāla atdeves likmi nosaka tā, lai neietekmētu sadales sistēmas operatora izvēli starp pašu kapitāla un aizņemtā kapitāla izmantošanu. Pirms tarifu projekta iesniegšanas sadales sistēmas operators iesniedz Komisijai lūgumu noteikt kapitāla atdeves likmi un Komisija pēc visas nepieciešamās informācijas saņemšanas nosaka kapitāla atdeves likmi (atbilstoši Metodikas 25., 26. un 27.punktam).

3. 2010.gada 5.jūlijā Komisija ar vēstuli Nr.1-2.32/3135 pieprasīja AS „Sadales tīkls” iesniegt kapitāla atdeves likmes noteikšanai nepieciešamo papildu informāciju. Minēto informāciju AS „Sadales tīkls” iesniedza 2010.gada 14.jūlijā ar iesniegumu Nr.30VL00-19/1265.

4. 2010.gada 28.jūlijā Komisija padomes sēdē izskatīja jautājumu par kapitāla atdeves likmes noteikšanu AS „Sadales tīkls”. AS „Sadales tīkls” 2010.gada 28.jūlijā arī iesniedza Komisijā iesniegumu Nr.30VL00-19/1369. Gan iesniegumā Nr.30VL00-19/1369, gan Komisijas padomes sēdē AS „Sadales tīkls” puda gatavību iesniegt auditoru kompānijas sagatavotu vērtējumu par kapitāla atdeves likmes aprēķinu.

5. 2010.gada 30.jūlijā Komisija ar vēstuli Nr.1-2.32/3595 pieprasīja AS „Sadales tīkls” iesniegt auditoru kompānijas vērtējumu par kapitāla atdeves likmi. Šādu informāciju AS „Sadales tīkls” iesniedza 2010.gada 11.augustā ar iesniegumu Nr.30VL00-19/1466.

6. 2010.gada 30.jūlijā Komisija saņēma AS „Sadales tīkls” iesniegumu Nr.30VL00-19/1402 ar lūgumu atlikt lēmuma izskatīšanu līdz 2010.gada 11.augustam.

7. Komisija 2010.gada 5.augustā ar vēstuli Nr.1-2.21/3658 informēja AS „Sadales tīkls”, ka, ņemot vērā AS „Sadales tīkls” 2010.gada 30.jūlija iesniegumā Nr.30VL00-19/1402 izteikto lūgumu, kā arī Metodikas 6.punktu un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta

otro daļu, Komisija pagarina administratīvā akta par AS „Sadales tīkls” kapitāla atdeves likmes noteikšanu izdošanas termiņu uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas, tas ir, līdz 2010.gada 1.novembrim.

8. 2010.gada 6.augustā Komisija saņēma AS „Sadales tīkls” iesniegumu Nr.30VL00-19/1426 ar lūgumu atlikt lēmuma izskatīšanu līdz 2010.gada 18.augustam.

9. Metodikas 18.punkts paredz, ka, pamatojoties uz kapitāla atdevi, Komisija analizē sadales sistēmas operatora darbības rentabilitāti.

10. Atbilstoši Metodikas 25.punktam vidējo svērto kapitāla atdeves likmi ($wacc$) aprēķina šādi: $wacc = r_e * E/(E + D) + r_d * D/(E+D)$, kur r_e ir pašu kapitāla atdeves likme, $E/(E+D)$ – pašu kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu, r_d – aizņemtā kapitāla atdeves likme, $D/(E+D)$ – aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo (pašu un aizņemto) kapitālu.

11. Atbilstoši Metodikas 26.punktam pašu kapitāla atdeves likmi aprēķina šādi: $r_e = r_f + r_c$, kur r_f ir Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) grupas valstu vidējā valsts ilgtermiņa (bezriskā) vērtspapīru procentu (%) likme, savukārt r_c – riska prēmija, kas ietver valsts riska un nozares riska novērtējumu.

12. Izmantojot Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) publicētos datus tīmekļa vietnē www.oecd.org, jaunākā publicētā bezriskā vērtspapīru procentu likme ir 3,8%.

13. Riska prēmija, kas ietver Latvijas valsts riska, nozares un atbilstoša profila komersanta riska novērtējumu, un tiek aprēķināta, summējot komersanta novērtēto riska piemaksu un valsts riska piemaksu, ir 3,8%.

14. Ņemot vērā AS „Sadales tīkls” 2010. gada 14.jūlija iesniegumā Nr.30VL00-19/1265 ietvērto informāciju, ka komersants neizmanto ilgtermiņa aizņemto kapitālu, aizņemtā kapitāla atdeves likme aprēķinā netiek izmantota.

15. Atbilstoši Metodikas 16.punktam, ja sadales sistēmas operators sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai izmanto nomātus pamatlīdzekļus, uz sadales tarifu attiecināmā nomas maksa nedrīkst pārsniegt pamatotu nomas maksas apjomu. Pamatotas nomas maksas aprēķinā ietvērto kapitāla atdevi iznomātājam, kurš ir saistītais komersants (valdošais uzņēmums vai atkarīgā sabiedrība Koncernu likuma izpratnē), nosaka, izmantojot iznomātāja pašu un aizņemtā kapitāla īpatsvaru, pašu kapitāla atdeves likmi pielīdzinot sadales sistēmas operatoram noteiktajai pašu kapitāla atdeves likmei, un aizņemtā kapitāla atdeves likmi pielīdzinot iznomātāja izmantoto ilgtermiņa kredītu faktiskajai vidējai likmei.

16. Likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pants noteic likuma un sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mērķi, t.i., nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenas) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs, nosakot sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas kārtību un tiesiskās attiecības sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā.

17. Ievērojot likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantā nostiprinātos sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipus, padome Komisijas vārdā pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, lai aizstāvētu lietotāju intereses un veicinātu sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību saskaņā ar taisnīguma, atklātības, neitralitātes, vienlīdzības un proporcionalitātes principiem.

18. Komisijas padomes 2010.gada 18.augusta sēdē piedalījās AS „Sadales tīkls” pārstāvis, kas sniedza komentāru par auditoru kompānijas vērtējumu par kapitāla atdeves likmes apmēru un Komisijas veiktajiem aprēķiniem, kā arī informēja par šajā gadā sagaidāmo komersanta pamatkapitāla palielināšanu.

Komisija **secina**:

1. Saskaņā ar Metodikas 25. un 26.punktu aprēķinātā AS „Sadales tīkls” pašu kapitāla atdeves likme ir 7,6%, ko iegūst, reizinot katra kapitāla veida atdeves likmi ar attiecīgajiem īpatsvaram un summējot rezultātus.

2. Ņemot vērā to, ka AS „Sadales tīkls” neizmanto ilgtermiņa aizņemto kapitālu, aizņemtā

kapitāla atdeves likme netiek noteikta un pašu kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu ir 1, līdz ar to vidējā svērtā kapitāla atdeves likme ir vienāda ar pašu kapitāla atdeves likmi – 7,6%.

3. Apsverot kapitāla atdeves likmes noteikšanu un tās apmēru, Komisija ir izvērtējusi arī AS „Sadales tīkls” 2010.gada 11.augustā ar iesniegumu Nr.30VL00-19/1466 iesniegto auditoru kompānijas sagatavoto informāciju un secina, ka auditoru kompānijas izmantotā kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metode atšķiras no Metodikas 25. un 26.punktā noteiktās kapitāla atdeves likmes aprēķināšanas metodes, kas ir saistoša sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanai. Savukārt, ja auditoru kompānijas izmantotos rādītājus pielieto saskaņā ar Metodikā noteikto metodi, iegūtais kapitāla atdeves likmes lielums neatšķiras no Komisijas aprēķinātās kapitāla atdeves likmes vairāk par 0,3 procentpunktiem un šāda atšķirība nav uzskatāma par nozīmīgu.

4. Komisijas ieskatā, kapitāla atdeves likme 7,6% apmērā un atbilstoši tai aprēķināts pamatots pamatlīdzekļu nomas maksas apmērs dot iespēju AS „Sadales tīkls” un tā izmantoto nomāto pamatlīdzekļu iznomātājam finansēt aizņēmumus, ieguldīt sadales sistēmas attīstībā un gūt samērīgu peļņu, vienlaikus nodrošinot lietotājiem iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi (cenās) atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām. Samērojot privātpersonas tiesības (AS „Sadales tīkls” noteikto kapitāla atdeves likmes apmēru kā atlīdzību par sistēmas operatora izmantotajiem līdzekļiem sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai un pakalpojuma rentabilitātes rādītāju) un sabiedrības intereses (lietotāju izdarītie tarifu maksājumi sedz sadales sistēmas pakalpojumu izmaksas un nodrošina sadales sistēmas pakalpojumu rentabilitāti), Komisija secina, ka sabiedrības ieguvums vērtējams kā ievērojams un AS „Sadales tīkls” uzliktais sadales pakalpojuma rentabilitātes ierobežojums ir samērīgs un pamatots. Komisija uzskata, ka šādi tiek sasniegts likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantā noteiktais sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas mērķis, ievērojot minētā likuma 5.pantā nostiprinātos sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas pamatprincipus.

5. Turklāt, jāņem vērā, ka Komisija visiem sadales sistēmas operatoriem nosaka kapitāla atdeves likmi pēc vienas metodes – atbilstoši Metodikas 25., 26. un 27.punktam, ievērojot vienlīdzības principu.

Saskaņā ar Komisijas 2009.gada 25.novembra lēmuma Nr.1/6 „Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” 6., 25. un 26.punktu, un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 1.pantu, 5.pantu, 6.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, otro daļu un 20.pantu, un Administratīvā procesa likuma 6.pantu, 7.pantu, 13.pantu, 14.¹ pantu, 55.panta 1.daļu, 63.panta pirmās daļas 1.punktu, 65.panta pirmo daļu un 66.pantu,

padome nolemj:

noteikt AS „Sadales tīkls” elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķinu projekta sagatavošanai nepieciešamo kapitāla atdeves likmi 7,6% apmērā.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva